Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje de originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

inglise keel

Järgmised keeleversioonid: en on juba tõlgitud.

Swipe to change

Kuidas kohtuotsust täitmisele pöörata?

Austria

1 Mida tähendab täitmine tsiviil- ja kaubandusasjades?

Täitmine (*Vollstreckung*) (mida tähistatakse Austrias ka terminitega *Exekution* või *Zwangsvollstreckung* („sundtäitmine“)) tähendab riigi sunnijõu kohaldamist täitmisele pööratavate nõuete sissenõudmiseks.

Täitemenetluse seadustikus on ette nähtud mitmesugused täitmise viisid:

täitmine rahaliste nõuete sissenõudmiseks;

täitmine teo tegemise või teo tegemisest hoidumise tagamiseks.

Täitmine rahaliste nõuete sissenõudmiseks

Rahaliste nõuete sissenõudmiseks kohaldatava täitemenetluse puhul peab sissenõudja oma täitmisavalduses valima, missugune vara tuleb arestida (täitmisviiside valik); ta võib muu hulgas otsustada sissenõude pööramise kasuks vallasasjadele, nõuetele – eelkõige töötasule – või kinnisvara sundmüügi kasuks enampakkumise teel.

Täitmine teo tegemise või teo tegemisest hoidumise tagamiseks

Teo tegemise või teo tegemisest hoidumise tagamiseks kohaldatava täitemenetluse puhul peab sissenõudja taotlema täitmisviisi, mis on ette nähtud täitemenetluse seadustikus nõude täitmiseks.

Esialgse õiguskaitse tagamiseks kohaldatava täitemenetluse puhul määratakse täitmiseks loa andmisel täiteasja menetleva kohtu taotlusel trahv. Edasise rikkumise korral peab täiteasja menetlev kohus määrama taotluse korral uue trahvi või kokku kuni ühe aasta pikkuse vabadusekaotuse.

Kui asjaomase teo saab teha kolmas isik, on täitmist taotleval sissenõudjal teo tegemiseks kohtu nõudmisel õigus lasta tegu teha kohustatud poole kulul.

Kui tegu ei saa teha kolmas isik ja selle tegemine sõltub samal ajal täielikult kohustatud poole tahtest, pööratakse teo tegemise nõue kohtu nõudmisel täitmisele trahvi või kokku kuni kuue kuu pikkuse vabadusekaotuse määramisega poolele, kellel on kohustus asjaomane tegu teha.

2 Milline asutus või millised asutused on täitmisel pädev/pädevad?

Sundtäitmise loa annab põhimõtteliselt asjaomane piirkondlik kohus (*Bezirksgericht*).

Pädev kohus

Sissenõude pööramine vallasasjadele ja nõuetele

Nõuetele sissenõude pööramise eest vastutab võlgniku üldise kohtualluvuse järgne (elukohajärgne) kohus; vallasasjadele sissenõude pööramise korral oleneb kohtualluvus sellest, kus vallasasjad täitmismenetluse algatamise ajal asuvad.

Kinnisvara sundmüük enampakkumise teel

(Kinnistusraamatusse kantud) kinnisvarale sissenõude pööramise korral on pädev kinnistusraamatut pidav kohus (*Grundbuchsgericht*).

Sundtäitmiseks loa saamisel korraldatakse menetlus ametikohast tulenevalt (*ex officio*). Täitmist korraldab kas kohtunik (kinnisvara sundmüük) või kohtuametnik (sissenõude pööramine vallasasjadele või nõuetele). Kohtuametnik on spetsiaalse väljaõppe saanud kohtutöötaja.

Täitmise lõpetab kohtutäitur, kes on Austrias kohtutöötaja, mitte füüsilisest isikust ettevõtja ega ka täitmist taotleva sissenõudja esindaja või volitatud abiline. Ta tegutseb peamiselt üksi, kuni täitemenetluse õnnestumine või ebaõnnestumine on kindel.

Sissenõudjal palutakse esitada avaldusi ainult juhul, kui kohus või kohtutäitur ei saa menetlust ilma nendeta jätkata või kui menetlusega kaasnevad kulud.

Sissenõudja võib siiski esitada lisateavet juba oma avalduses: näiteks töötasule sissenõude pööramise korral võib ta loobuda tööandja avaldusest selle kohta, kas töötasu makstakse ja kui suur see on; sissenõude pööramisel vallasasjadele võib ta loobuda elukoha sundavamisest, millega kaasnevad lukksepa kulud, kui võlgnikku ei leita.

3 Mis tingimustel võib välja anda täitedokumendi või teha täitmisotsuse?

3.1 Menetlus

Täitmine rahaliste nõuete sissenõudmiseks

Täitemenetlus jaguneb loa andmise menetluseks ja täitmismenetluseks.

Täitmiseks loa saamiseks on vaja sissenõudja avaldust, milles ta valib soovitud täitmisviisi. Kui sissenõudja soovib nõuet sisse nõuda ettevõtjalt, valib ta tavaliselt vallasasjadele sissenõude pööramise ja vara nimekirja esitamise. Selle menetluse korral püüab kohtutäitur saavutada nõude rahuldamise ja kui see ei õnnestu, pandib ta leitud esemed. Kui need ei kata sissenõutavat nõuet, palub ta võlgnikul esitada vara nimekiri, milles võlgnik peab loetlema kõik oma varad.

Kui sissenõudja soovib nõuet sisse nõuda tarbijalt, valib ta tavaliselt sissenõude pööramise vallasasjadele ja töötasule ja vara nimekirja esitamise.

Sissenõudja võib valida töötasule sissenõude pööramise olenemata sellest, kas ta teab, kus võlgnik töötab või kellelt ta töötasu saab. Kui ta seda ei tea, peab ta teadma võlgniku sünniaega; seejärel saab kohus Austria sotsiaalkindlustusasutuste liidu kaudu kindlaks teha asjaomase makseasutuse. Esimene samm on võlgniku töötasu arestimine ja ülekandmine. Kui see õnnestub, pööratakse sissenõue vallasasjadele üksnes sissenõudja taotlusel. Selle menetluse korral püüab kohtutäitur saavutada nõude rahuldamise; kui see ei õnnestu, arestib ta leitud esemed. Kui need ei kata sissenõutavat nõuet, palub ta võlgnikul esitada vara nimekiri, milles on loetletud kõik tema varad.

Sissenõudja peab täitmisavalduse esitamisel kasutama spetsiaalset vormi (E-Antr 1) või esitama vormikohase avalduse. Täitmisavalduse esitamiseks ei ole nõutav lasta end esindada advokaadil.

3.2 Peamised tingimused

Et täitmise saaks teostada, peab täitmist taotleval sissenõudjal olema täitmisele pööratav otsus ehk täitekorraldus. Peale selle on nõutav täidetavaks tunnistamist kinnitav täitmisotsus, mille väljastab kohtumenetluses täitevamet. Sissenõudja peab teadma ka võlgniku aadressi; sünniaja peab ta esitama üksnes siis, kui ta taotleb töötasu suhtes kohaldatavat täitmist, kuid ei tea asjaomast makseasutust.

4 Täitemeetmete ese ja laad

4.1 Millist liiki vara suhtes võib täitemeetmeid rakendada?

Võlgnik vastutab oma kohustuste eest kogu oma varaga, välja arvatud varaga, mida ei või arestida. Täitemenetlus hõlmab siiski ainult seda vara, mida sissenõudja soovib arestida ja mille ta määrab kindlaks oma täitmisavalduses. Vallasasjadele sissenõude pööramise korral piisab sellest, kui sissenõudja taotleb kõikide võlgniku valduses olevate esemete arestimist; nõuetele sissenõude pööramise korral peab sissenõudja täpsustama kolmandast isikust võlgniku, kuid töötasule sissenõude pööramise korral tehakse siinkohal erand. Sissenõudja võib teatada, et ta ei tunne kolmandast isikust võlgnikku. Kohus võib selle isiku kindlaks teha Austria sotsiaalkindlustusasutuste liidu kaudu, kui sissenõudja esitab võlgniku sünniaja.

Sissenõudja võib täitmiseks kasutada ka järgmisi vahendeid: nõuded, mis ei ole töötasunõuded; võlgniku piiratud vastutusega äriühingu osak; kui võlgnik omab kinnisvara, võib täitmist taotlev sissenõudja taotleda sunniviisilist pandiõiguse seadmist, sundhaldamist ja sundmüüki enampakkumise teel.

Võlgniku varad, mille suhtes ei või kohaldada sundtäitmist, on loetletud punktis „Sundtäitmise piirangud“.

4.2 Milline on täitemeetmete mõju?

Sundtäitmiseks kasutatavate meetmete mõju oleneb täitmisviisist.

Vallasasjadele sissenõude pööramine

Kohtutäitur seab arestitavatele esemetele pandiõiguse ja need müüakse enampakkumise teel.

Nõuetele sissenõude pööramine, eelkõige töötasule sissenõude pööramine

Nõudele seatakse pandiõigus. Võlgnikul on keelatud nõuet käsutada ja eelkõige seda sisse nõuda. Kui nõuet võib arestida, loovutatakse see sissenõudjale.

Kinnisvara sundmüük enampakkumise teel

Varale seatakse pandiõigus. Alates hetkest, kui enampakkumismenetluse algatamise kohta on tehtud märge kinnistusraamatusse, ei kehti võlgniku poolt vara ja selle päraldiste suhtes tehtud tavapärase haldamisega mitteseotud õigustoimingud sissenõudjate ja pakkuja suhtes. Kui võlgnik müüb vara ära, jätkatakse lubatud enampakkumismenetlust vara ostja suhtes.

Juhuks kui kohustatud pool varjab, paneb kõrvale, müüb või kahjustab osaliselt oma vara, toob ettekäändeks olematu kohustuse või tunnustab seda, muul viisil vähendab või näiliselt vähendab oma vara ning selle tulemusel takistab sissenõudja nõuete rahuldamist või vähendab nõuete rahuldamise võimalusi sundtäitmise või poolelioleva täitemenetluse kaudu, on ette nähtud karistusõiguslikud tagajärjed. Võlgnikku karistatakse ka siis, kui ta hävitab, kahjustab, rikub või muudab kasutamiskõlbmatuks asja, mis oli ametlikult arestitud või mille valdus oli üle võetud, või taandab end täielikult või osaliselt seotusest nimetatud asjaga.

4.3 Milline on selliste meetmete kehtivus?

Täitemenetlus peab kestma senikaua, kuni see on edukalt ellu viidud või lõpetatud näiteks seetõttu, et võlgnik on tasunud täitemenetluse ajal sissenõudjale oma võla. Erandkorras võib täitmise peatada varem, näiteks siis, kui sissenõudja on taotlenud sissenõude pööramist töötasule ja võlgnik vahetab töökohta. Täitemenetluse seadustiku kohaselt on lubatud täitemenetlust ka edasi lükata. Seda võib teha eelkõige siis, kui esitatakse hagi kehtetu või tühise täitedokumendi kohta, kui nõutakse täitemenetluse lõpetamist, kui kohtule esitatakse vastuhagi (vt punkt 4), kui vaidlustatakse kohtuotsuse täitmine, kui esitatakse kaebus täitetoimingu peale või kui taotletakse õiguslikult täitmisele pööratava täitmisotsuse tühistamist või muutmist.

5 Kas sellise meetme kohaldamise otsust on võimalik edasi kaevata?

Sundtäitmise loa (mida Austrias nimetatakse „täitmisloaks“ (*Exekutionsbewilligung*)) peale on õigus edasi kaevata. Kaebus tuleb adresseerida apellatsioonikohtule (piirkondlik kõrgema astme kohus), kuid esitada esimese astme kohtule (kohalik kohus). Kaebus tuleb esitada 14 päeva jooksul. Üldjuhul on nõutav lasta end esindada advokaadil. Apellatsioonimenetlus on puhtalt kirjalik ja selles kohaldatakse uuendamise keeldu.

Võlgnik võib asjaolu, et ta on vahepeal sissenõutava nõude rahuldanud, tõendada vastuavalduse või vastuhagiga (jättes sundtäitmise loa peale edasi kaebamata). Kaebus tuleb esitada täitmiseks loa andnud kohtule. Täitmise edasilükkamise taotluse võib ühendada kaebusega. Kui nõue pööratakse seaduslikult täitmisele, tuleb täitmine lõpetada *ex officio*.

Kui täitmiseks anti luba lihtsustatud menetluse korras, toimus see üksnes taotleva poole esitatud andmete alusel. Sellisel juhul võib võlgnik edasikaebamise teel tõendada, et täitmiseks puudub täitedokument ja täitmisele pööratavuse kinnitus või et täitedokument ei vasta täitmisavalduses esitatud teabele. Kaebus tuleb esitada kohtule, kes kiitis täitmisele pööramise heaks esimeses astmes. Pärast kaebuse saamist uurib kohus sissenõutavat nõuet puudutava täitedokumendi olemasolu. Vastuväidete esitamiseks on aega 14 päeva.

6 Kas täitmisel on piiranguid, eriti seoses võlausaldaja kaitsega, ja ajalisi piiranguid?

Sundtäitmise piirangud

Üldiselt kehtib piirang, et täitmist ei või teostada suuremas ulatuses, kui see on vajalik sundtäitmise loas täpsustatud nõude maksmapanekuks.

Seaduses on sätestatud teatavad sundtäitmist puudutavad piirangud konkreetsete isikute või isikute ühenduste kasuks:

riigi kontrolli all oleva ühistransporti teenindava asutuse vara suhtes võib kohaldada ühistransporditeenuseid häirivaid asjakohaseid täitemeetmeid ainult järelevalveasutuse nõusolekul;

enne täitetoimingu tegemist isiku suhtes, kes teenib föderaalarmees või föderaalpolitseis, tuleb teade sundtäitmise loa kohta esitada selle isiku suhtes kõrgemal seisvale ametiisikule;

täitetoimingu tegemiseks sõjaväehoones on sellest vaja eelnevalt teavitada hoone komandanti ja konsulteerida sõjaväeatašeega;

Austrias rahvusvahelise õiguse alusel puutumatust omavate isikute vastu, samuti nende isikute objektidel ja ruumides võib täitetoiminguid teha üksnes föderaalne justiitsministeerium kokkuleppel föderaalse Euroopa asjade, integratsiooni ja välisasjade ministeeriumiga;

kohaliku omavalitsuse, samuti avaliku või heategevusasutuse puhul on sissenõude pööramine rahaliste nõuete sissenõudmise eesmärgil lubatud üksnes nendele varadele, mida saab kasutada sissenõudja nõuete rahuldamiseks, ilma et see kahjustaks avalikke huve, mida asutus peab kaitsma. Seda piirangut ei kohaldata, kui täitmise eesmärk on lepingulise pandiõiguse täitmine.

Peale selle on teatav vara võlgniku kaitsmise huvides täitmisest vabastatud (vt allpool esitatud näiteid).

Sissenõude pööramine vallasasjadele:

tagasihoidlikule elustiilile vastavad, isiklikuks otstarbeks või majapidamises kasutatavad esemed;

kutse omandamiseks või kutsetegevuseks vajalikud esemed, samuti koolis kasutatavad õppevahendid;

piisav varu toiduaineid ja kütust, mis katab võlgniku ja temaga koos ühes leibkonnas elavate pereliikmete vajadused neljaks nädalaks;

lemmikloomad;

perepildid, kirjad ja muud paberid ning võlgniku abielusõrmus;

võlgniku või temaga koos ühes leibkonnas elavate pereliikmete puude kompenseerimiseks ja nende hooldamiseks kasutatavad abivahendid, samuti meditsiinilises ravis vajalikud ravimid ja abiseadmed;

kultusesemed;
sularaha mittearestitavas summas kuni järgmise töötasu väljamakse tähtpäevani peale arestimist, kui võlgniku sissetulekut ei saa seaduslikult arestida või seda saab arestida ainult piiratud ulatuses.
Kohtutäitur võib ka hoiduda väikese väärtusega esemete arestimisest, kui on selge, et täitemenetluse jätkamisest või elluviimisest saadav tulu ei ületa täitemenetluse kulusid.
Sissenõude pööramine rahalistele nõuetele (sissenõude pööramine töötasule):
kuluhüvitised, mis katavad kutsetegevusega seoses tekkinud lisakulusid;
seaduse alusel makstavad toetused, mida makstakse puude või pikaajalise hooldamisega seotud lisakulude katmiseks, nt hooldustoetus;
seaduse alusel makstav toetus üüri tasumiseks või muude majapidamiskulude katmiseks;
peretoetused;
teatavad seaduse alusel makstavad hüvitised, mida makstakse lapse sünni puhul, eelkõige ühekordne lapsehooldustoetus;
teatavat liiki toetused, mida maksab tööturuamet;
seadusjärgsest sotsiaalkindlustusest makstavad kuluhüvitised.
Eelkõige ei saa arestida:
sotsiaalkindlustusalaste õigusaktidega tagatud mitterahalisi hüvitisi;
abieluvara ja abielusäästude jagamise nõudeid, kui neid ei ole tunnustatud vastavas lepingus või kokkuleppes või kohtus.
Töötasu, pensionihüvitisi ja seaduse alusel makstud tasu, millega kompenseeritakse ajutist töötust või töövõime vähenemist, võib arestida piiratud ulatuses. Mittearestitav osa (toimetulekupiir) sõltub sissetuleku suurusest ja võlgniku ülalpidamiskohustuste hulgast. Mittearestitavad summad, mida suurendatakse igal aastal, on esitatud föderaalse justiitsministeeriumi veebisaidil avaldatud tabelites (http://www.justiz.gv.at/web2013/html/default/2c9484852308c2a60123ec387738064b.de.html). Seaduses võetakse üksikjuhtudel arvesse võlgniku või sissenõudja erivajadusi, mis võimaldab mittearestitavat toetuse osa taotluse korral teatavatel tingimustel suurendada või vähendada. Kui täitmist kohaldatakse tulenevalt seadusjärgsest ülalpidamisnõudest, vähendatakse mittearestitavat toetuse osa üldiselt 25 %.
Kui täitedokument puudutab korterist väljatõstmist üüriseaduse (*Mietrechtsgesetz*, MRG) alusel, on nimetatud seaduses võlgnikku kaitsev säte, mille kohaselt tuleb väljatõstmine edasi lükata, kui üürnik jääks selle tulemusel kodutuks.
Sundtäitmise tähtajad
Täitmisavalduses kindlaksmääratavaid tähtaegu ei ole seaduses ette nähtud, välja arvatud erandjuhtudel (Austria tsiviilkohtumenetluse seadustiku (ZPO) § 575 alusel väljastatud väljatõstmiskorralduse puhul). Võlgnik võib aga esitada täitmise suhtes vastuväite, toetudes juba jõustunud aegumisele. Nende nõuete aegumistähtaeg, mille kohta on olemas õiguslikult siduv täitedokument (täitmisele pööratava kohtuotsusega tunnustatud nõuded, *Judikatsschulden*), on üldjuhul 30 aastat alates täitedokumendi jõustumise kuupäevast. Kui täitedokument põhineb avalik-õiguslike või eraõiguslike juriidiliste isikute õigustel, pikeneb aegumistähtaeg 40 aastani. Seoses alles tulevikus täitmisele kuuluvate kohustustega on kehtestatud siiski erand, juhul kui nende puhul on üldistes aegumistingimustes ette nähtud lühem aegumistähtaeg.
Iga õiguslikult siduv sundtäitmise luba katkestab aegumistähtaja ja see hakkab uuesti kulgema täitmise viimase etapi või täitmise lõpetamisega.
Edasised täitmisavaldused või täitemenetluse jätkamine on teatavatel juhtudel ajutiselt keelatud:
kui vallasasjadele sissenõude pööramise korral ei leita arestitavaid esemeid, tuleb rahuldada teise täitmist taotleva sissenõudja avaldus vallasasjadele sissenõude pööramise või uue täitetoimingu lubamiseks, kuid alles kuus kuud pärast viimast ebaõnnestunud täitmiskatset, kui varasem täitmiskatse ei anna tõenäoliselt tulemusi;
täitmist taotlev sissenõudja võib esitada nõude sissenõude pööramiseks töötasule tundmatu kolmandast isikust võlgniku vastu alles pärast vallasasjadele sissenõude pööramise heakskiitmist, kui loa andmisest on möödunud üks aasta; seda ooteperioodi ei kohaldata, kui täitmist taotlev sissenõudja tõendab, et ta sai alles pärast vallasasjadele sissenõude pööramiseks loa saamise avalduse esitamist teada, et võlgnikul on õigus arestitavatele töötasunõuetele. Võlgnik on kohustatud esitama uuendatud vara nimekirja ainult siis, kui sissenõudja tõendab, et võlgnik on omandanud uut vara või kui vara nimekirja esitamisest on möödunud rohkem kui aasta;
täitemenetluse seadustikus tunnustatakse ka tähtaegu, mille eesmärk on tagada nõuete kiire rahuldamine. Sel juhul peab kohtutäitur kavandama esimese täitetoimingu nelja nädala jooksul ja teavitama sissenõudjat selle tegemisest või takistustest hiljemalt nelja kuu pärast. Pandiõigus sundsissenõudmiseks, mis antakse sissenõudjale võlgniku vallasasjadele sissenõude pööramise alusel, lõpeb kahe aasta pärast, kui müügimenetlust ei ole jätkatud nõuetekohaselt.

See veebileht on osa portaalist „Teie Euroopa“.
Sooviksime teilt tagasisidet selle kohta, kui kasulikuks peate sellel esitatud teavet.

This webpage is part of an EU quality network

Viimati uuendatud: 16/12/2020
Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.